

De geestelijk en lichamelijk gehandicapte Hans Koenders (8) uit Amsterdam krijgt sinds kort zuurstoftherapie. Zuurstof als medicijn is echter een omstreden therapie en sommige artsen noemen de behandeling stuitend en onethisch. Zijn ouders blijven goede hoop houden.

tekst MARIANNE LAMERS foto's SUZANNE BLANCHARD

Zuurstof voor Hans, wie weet...

Hans met zijn vader in de tank. De eerste keer vond zijn moeder het maar eng. 'Die tank is net zo'n centrifuge op zi

HANS Koenders is een Amsterdamse jongen van acht jaar. Hij is met een zware hersenbeschadiging geboren, waardoor hij niet kan lopen, zitten of praten. Hans zit op een speciaal kinderdagverblijf en met intensieve therapie heeft hij al enige vooruitgang boeken.

Zijn ouders, Adri en Hans, wilden echter meer. Zij zagen mogelijkheden toen zij het verhaal lasen van Nina, een meisje met eenzelfde hersenbeschadiging als Hans, dat goede resultaten boekte met zuurstoftherapie.

Omdat de therapie door de verzekering niet wordt vergoed, hadden de ouders van Nina via een

stichting geld ingezameld om de benodigde dertienduizend euro voor de therapie bijeen te krijgen. Vader Koenders: "Toen dachten we: dat kunnen wij ook. En toen ging alles eigenlijk heel snel."

Er kwamen een website (www.helphans.nl), een stichting en een nummer van de kamer van koophandel, en de webmaster, de notaris en de accountant deden het allemaal voor niets.

Sinds een week reist het gezin elke dag op en neer naar een privékliniek in Zwijndrecht, waar Hans met andere lotgenootjes een uur in een hogedruktank mag zitten om zuivere zuurstof in te ademen.

Zuurstof als medicijn. Het fenomeen is in Nederland al langer be-

kend bij decompressieongevallen bij duikers, bestralingsschade en probleemwonden door diabetes. Zuurstofbehandeling van mensen met hersenschade is in Nederland relatief nieuw. Het Hyperbaar

'DEZE THERAPIE ACTIVEERT SLAPENDE HERSENCELLEN'

Zuurstof Centrum Rijnmond in Zwijndrecht opende twee jaar geleden zijn deuren en richtte zich met zijn hyperbare (onder hoge druk toegepaste) zuurstoftherapie voornamelijk op jonge kinderen. Door de therapie zouden de 'sla-

pende' hersencellen die om de dode hersencellen heen liggen, worden geactiveerd, om bepaalde hersenfuncties over te nemen.

De privékliniek in Zwijndrecht ligt sinds de opening echter zwaar onder vuur. De kritiek komt vooral van de drie andere behandelcentra in Nederland die hyperbare zuurstoftherapie aanbieden. Deze zijn alle aangesloten bij academische ziekenhuizen, maar gebruiken de zuurstoftherapie alleen bij weefselbeschadiging. Artsen van die academische ziekenhuizen noemen de medicijn uit de kliniek een stelletje kwakzalvers en beschuldigen de privékliniek van geldklopperij.

Ook de therapeuten van Hans op het kinderdagverblijf reageerden

niet erg enthousiast toen ze hoorden dat de ouders de zuurstoftherapie wilden doorzetten. Adri Koenders: "Die hebben toch iets van: eerst zien en dan geloven." Omdat de therapie geen nadelige gevolgen kent, vonden de kinderartsen en de fysiotherapeut echter dat ze het moesten proberen; baat het niet, dan schaadt het niet.

Als het echtpaar zijn oudste zoon ophaalt bij Nifterlake, een kinderdagverblijf in Amstelveen voor kinderen met een meervoudige handicap, horen ze van een begeleidster dat hun zoon vandaag minder tijd nodig heeft om zich op te richten. Moeder Koenders moet zich inhouden om niet in elke kleine vooruitgang een resultaat te

'Wat boer niet kent, dat vreet hij niet'

HENK Palte, technisch directeur van Hyperbaar Zuurstof Centrum Rijnmond, slaakt een diepe zucht als hij hoort van de beschuldigingen van geldklopperij: "Ja, dit is heel herkenbaar. Ze betichten ons van van alles, maar ik heb ze hier nog nooit gezien. Als ik er rijk mee had willen worden, was ik wel iets anders gaan doen."

Dat ook de beschuldiging van kwakzalverij nergens op gebaseerd is, kan Francien van ter Beek, woordvoerder van de Inspectie voor de Gezondheidszorg, bevestigen: "We hebben diverse bezoeken gebracht aan het centrum in Zwijndrecht en we hebben nooit een reden gehad om aan te nemen dat de kwaliteit van de zorg daar onvoldoende is. Calamiteiten zijn nooit gemeld en de behandeling is dus niet gevaarlijk voor de volksgezondheid. Er is niets mis met het centrum in Zwijndrecht."

Volgens medisch directeur Peter Top is bij tachtig procent van de inmiddels ruim honderd mensen die zijn behandeld, een zichtbare verbetering opgetreden. Dit kan gaan om een beter concentratievermo-

gen, een beter gecontroleerde motoriek of een verbetering van het spraakvermogen.

Dat het probleem volgens de neuroloog van het AMC in Amsterdam niet groot genoeg is, doet Tops bloed bijna koken: "Hij weet niet waarover hij praat. Elk jaar worden tweeduizend kinderen geboren met een zware hersenbeschadiging en nog eens veertigduizend mensen worden elk jaar het slachtoffer van een herseninfarct of bloeding."

Volgens Palte vertoont de medische wereld haantjesgedrag en staat die niet open voor vernieuwingen: "Het zijn natuurlijk allemaal mannetjes die hun nek niet durven uit te steken. Ze roepen om het hardst dat het allemaal niet deugt, maar volgens mij is het bij hen gewoon: wat de boer niet kent, dat vreet hij niet."

Het centrum is inmiddels met een aantal artsen en zorgverzekeraars bezig een grootschalig wetenschappelijk onderzoek op te zetten dat zal bewijzen dat de therapie wél werkt. Palte: "En dan geef ik je op een briefje dat andere centra ook willen meedoen."

Hans met zijn moeder in Hyperbaar Zuurstof Centrum Rijnmond.